

**Tid** Torsdagen den 15 oktober 2020 kl. 16.30 – 16.50  
**Plats** Bråvallasalen, Stadshuset  
**Justering** Tisdagen den 27 oktober 2020, §§ 1-22

Annika Elmlund

Maria-Elsa Salvo

**Närvarande****Beslutande ledamöter:**

Johan Nilsson (M) ordföranden

Maria-Elsa Salvo (S) vice ordföranden

Annika Elmlund (M)

Bo Sundin (M)

Arne Fredholm (M)

Peter Backlund (L)

Hampus Rubaszkin (MP)

Susanne Wicklund (C) §§ 1-21

Anders Göransson (S)

Clara Lindblom (V)

Jonathan Metzger (V)

**Tjänstgörande ersättare:**

Stefan Hell Fröding (S) för Vakant (S)

Anders Edin (SD) för Christina Wallmark (SD)

Niklas Sandstedt (M) § 22 för Susanne Wicklund (C)

**Ersättare:**

Mikael Valdorson (M)

Bo Fellström (M)

Joakim Rönnbäck (L)

Torsten Lindström (KD)

Ida Mohlander (S)

Susanne Urban(V)

**Tjänstemän:**

Förvaltningschefen Johan Castwall, Åse Geschwind samt  
borgarrådssekreteraren Daniel Carlsson-Mård och personalföreträdaren  
Luis Lopez §§ 1-6.

**§ 18****Skrivelse om utvecklingen i Snösätra industriområde.****Svar på skrivelse**

Dnr E2020-03730

**Beslut**

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelse om utvecklingen i Snösätra industriområde.

**Handlingar i ärendet**

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 september 2020.

**Nämndens behandling av ärendet****Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP), Susanne Wicklund (C) vice ordföranden Maria-Elsa Salvo m.fl. (S) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Clara Lindblom m.fl. (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Att avslå exploateringskontorets förslag till beslut.
  - 2 Att exploateringskontoret får i uppdrag att återkomma med en ny tydligare motivering till de rivningsbeslut som fattats och bristen på ambition att produktivt föra dialog med de kulturproducenter som är verksamma i området, samt att därutöver anföra följande:

I det gällande beslutet om att inrätta naturreservat i Rågsved står det att utvecklingen i Snösätra ska ske i nära samråd med boende och aktörer i området. De kulturella värdena och det folkliga engagemanget som gjort området världsberömt under benämningen Snösätra Graffiti Wall of Fame skulle tas tillvara.

Exploateringskontoret skriver i sitt svar på vår skrivelse att det är ”svårt att få en fullständig överblick över vilka aktörer som finns på plats och utövar kulturverksamhet” samt att ”det svårt att nå alla grupper och personer som är verksamma i området då kulturutövningen sker av olika typer av nätverk och konstellationer som kontinuerligt förändras över tid”.

Exploateringskontoret har därför istället ”arbetat proaktivt med att sprida information till allmänheten”.

Envägsinformation är ju dock inte samma sak som samråd. Med all respekt för att dialog med alternativ-kulturella grupperingar kan vara krävande att organisera, så betyder detta inte att den per definition är omöjlig att få till stånd. Exempelvis hade kontoret kunnat anlita konsultkompetens med erfarenhet av samråd med denna del av kulturvärlden, vilket hade stärkt förutsättningarna för en konstruktiv dialog – om en genuin ambition att genomföra en sådan hade funnits.

I beslutet att inrätta reservatet från 2018 framhävs att reservatets syfte delvis är att ”skydda och framhäva kulturhistoriska spår i landskapet” samt att ”Naturreservatsbildningen bevarar långsiktigt områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden”.

För att motivera den nu pågående förstörelsen av unika kulturvärden i form av internationellt välkända graffitimålningar skriver kontoret i sitt svar att det är beslutat att det i inrättandebeslutet för reservatet står att ”Den del av Snösätra industriområde som ingår i reservatet återställs till park eller natur”. Men ett ”återställande till park eller natur” innebär ju inte automatiskt att samtliga fysiska strukturer, såsom målade väggar, måste rivas. Den förstörelse som nu pågår sträcker sig därmed utöver beslutet, var därmed ej påkallat av beslutet och framstår således inte heller som direkt motiverat av beslutet.

En dialog med exempelvis föreningen Kulturkvarter Snösätra kunde ha klargjort vad i det södra området som skulle ha kunnat kvarstå som en kulturhistorisk referens i relation till den norra delen. Vi motsätter oss därför skarpt hanteringen av ärendet efter majoritetsskiftet och anser det nu vara än mer viktigt att kontakterna med föreningarna i området kommer till stånd och att utvecklingen av det norra området innefattar och just utvecklar – och inte avvecklar – Snösätra Graffiti Wall of Fame. Motsatsen vore pinsam i en internationell kulturkontext och för en stad som i sin budget har som ett av sina mål att Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.

### **Beslutsgång**

Ordföranden Johan Nilsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP), Susanne Wicklund (C), vice ordföranden Maria-Elsa Salvo m.fl. (S) och Anders Edin (SD).

**Reservation**

Clara Lindblom m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

**Särskilt uttalande**

Ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP) och Susanne Wicklund (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Under våren 2018 beslutade kommunfullmäktige att inrätta Rågsveds naturreservat, där den södra delen av Snösätra ingår. Beslutet, som fattades av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Feministiskt initiativ, innebär att byggnaderna i den södra delen behöver rivas och platsen ska återställas till naturmark. Detta efter att marken har sanerats. Det är därför lite märkligt att just Vänsterpartiet försöker friskriva sig från allt ansvar, i ett beslut som de själva varit med och fattat i kommunens högsta beslutande organ.

Kommunfullmäktiges beslut innebär samtidigt att en utredning om en ny kulturpark i den norra delen ska genomföras. Ansvaret för arbetet med att utreda en kulturpark ligger gemensamt hos Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, kulturnämnden och exploateringsnämnden. Målet är att lyfta området till en lokal kulturplats med utgångspunkt i områdets unika karaktär. Det är viktigt att en kulturpark kommer till stånd i den norra delen av Snösätra, och vi vill också understryka vikten av att ansvariga nämnder för en kontinuerlig dialog med lokala kulturutövare som en del i arbetet.

**Ersätтарыttrande**

Torsten Lindström (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP) och Susanne Wicklund (C).

Vid protokollet  
Åse Geschwind